

Nálezů druhu *Aphodius foetidus* HERBST v Plzni /Coleoptera, Aphodidae/.
Funde der Art *Aphodius foetidus* HERBST in Pilsen /Coleoptera, Aphodi-
dae/.

Zdeněk Doležal

Druh *Aphodius foetidus* HERBST, 1785 /syn.: *scybalarius* (FABRICIUS, 1781)/ byl mi do nedávna znám jen z citací starších nálezů. Zde Tesař udává ve svém díle /TESAŘ, 1957/ z Čech tyto lokality: Praha, Klatovy, Písek. Z okolí Plzně uvádí J. Suchý nálezy: "Sytná", 27.3.1949, a "Homolka-Hradiště", náplav, 10.2.1946, oba lgt. J. Brožík; /SUCHÝ, 1983/. Dle údajů ve starší literatuře lze usuzovat, že tento druh byl dříve mnohem hojnější. Z okolí Plzně nejsou mi známy jiné nálezy ze současné doby, nežli moje z let 1984-1987, které zde nyní uvádím.

Prvý exemplář jsem našel 14. dubna 1984 na zahradě v místě mého bydliště, t. j. Plzeň-Slovany. Byl to první teplý den toho roku. Brouka jsem chytil v letu do ruky. V následujících dvou letech jsem výskyt nezjistil, i když jsem na zahradě místo nálezu v okolí kompostu prohlížel a sledoval. Teprve 18. dubna 1987 jsem opět na zahradě získal další dva exempláře; jeden byl chyten v letu nad kompostem, druhý sebrán přímo na něm. Jak jako v prvním případě, bylo to po výrazném oteplení. Další dva kusy se mi podařilo chytil na tomtéž místě 27. a 29. dubna 1987, a to opět za teplého počasí, v odpoledních hodinách, na osluněném kompostu. Spolu s citovaným druhem se ještě vyskytovali: *Aphodius fimetarius* (LINNÉ), hojně; *Aphodius distinctus* (MÜLLER), rovněž dosti hojně a *Oxyomus silvestris* (SCOPOLI).

Je zajímavé, že jsem imago *A. foetidus* HERBST nenašel nikdy v exkrementech; a to ani v psím trusu, který se na zahradě nachází, ani v návnadách z trusu koňského a hovězího, které jsem v okolí kompostu rozmístil. Jak se zdá, je tento druh lákán tlejícími rostlinnými zbytky obsaženými v kompostu. Že se v kompostu skutečně vyvíjí se mi zatím nepodařilo prokázat. Larvy, které by mohly patřit tomuto druhu, jsem v něm dosud nenašel. Dle dosavadních mých pozorování je *Aphodius foetidus* HERBST spíše saprofágem nežli koprofágem.

Zusammenfassung

Wie es scheint, wird *Aphodius foetidus* HERBST immer mehr seltener. Autor führt neue Funde aus den Jahren 1984-87 an. Alle wurden in seinem Wohnort in Plzeň-Slovany gemacht, und zwar im Garten. Insgesamt wurden 5 Stücke da gesammelt. In allen Fällen wurden die Käfer immer nur in der Nähe vom oder auf dem Kompost getroffen; und zwar im April in den sonnigen, warmen Tagen. An verschiedenen Exkrementen, die als Köder im Garten verteilt wurden, hatte der Autor diese Art niemals getroffen. Wahrscheinlich ist *A. foetidus* HERBST mehr Saprofag als Koprofag.

Zprav. Zpř. pob. ČSE v Plzni 1986-1987: 7-8

Literatura

- Suchý J., 1983: Nálezy některých druhů rodu *Aphodius* Ill. v západních Čechách. - Zpravodaj Zpč.pobočky ČSE v Plzni, Plzeň.
- Tesař Z., 1957: Brouci listoroží - Lamellicornia. SCARABAEIDAE. Díl II., FAUNA ČSR. ČSAV - Praha.

Adresa autora /Anschrift des Autors/:

Zdeněk Doležal, 307 09 Plzeň-Slovany, Slovanská třída 162